

1. Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)». URL: <https://nus.org.ua/news/zatverdylu-try-profesijni-standart-vchytelya-dokument/> (дата звернення: 01.08.2023)
2. Освітньо-професійна програма Початкова освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта галузі знань 01 Освіта / Педагогіка. Рівне, 2021. 19 с.
3. Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf> (дата звернення: 01.08.2023)
4. Мондич О. Формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх фахівців – вчителів початкової школи. *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету*: збірник наукових праць. Серія : Педагогічні науки. Ізмаїл : РВВ ІДГУ, 2021. С. 182-192.
5. Малишева Л. Формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх учителів початкової школи в освітньому середовищі педагогічного коледжу : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Одеса, 2018. 296 с.
6. Башовець Н. Здоров'язбережувальна компетентність майбутнього фахівця як основа його культури. *Наука і освіта*. 2013. № 1-2. С. 120-122.
7. Сливка Л. Формування етновалеологічної компетентності майбутніх учителів засобами українського фольклору. *Український науковий журнал*. 2011. № 3. С. 475-479.
8. Скарбниця народної мудрості /Упоряд. Т. Панасенко. Харків : Фоліо, 2008. 286 с.
9. Поетичний світ дитинства. Українська народна словесність (фольклор) : Хрестоматія. Серія: Для школи і для родини. Випуск перший / Редактор-упорядник Михайло Чорнопиский. Тернопіль : Підручники і посібники, 2016. 176 с.

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПУ НАОЧНОСТІ У НАВЧАННІ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В ІНКЛЮЗИВНОМУ СЕРЕДОВИЩІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Маринич А. О.

*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний
університет імені академіка Степана Дем'янчука»*

Хом'як О. А.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії та методик початкової освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний
університет імені академіка Степана Дем'янчука»*

У сучасній педагогічній науці все більша увага приділяється оптимальному поєднанню найрізноманітніших організаційних форм і засобів навчання, які

дозволяють більш ефективно вирішувати освітні завдання, максимально враховуючи зміст досліджуваних курсів, вікові особливості учнів, розумне поєднання раціонального та емоційного у викладанні та навчанні. Соціальні запити, що пред'являються сьогодні в початковій школі, диктують вчителю пошуку нових форм навчання. Однією з таких актуальних проблем і є потреба використання засобів наочності, які б всебічно розвивали учнів початкових класів, а особливо з особливими освітніми потребами.

У сучасних умовах важливо створити не лише умови для вільного переміщення дітей з особливими освітніми потребами, але й залучати їх до гри та освітнього процесу в цілому, розвивати моторику, зір, мовлення та інше. Для реалізації даної мети, вчитель в інклюзивному класі застосовує значну кількість засобів наочності, адже це вагома складова уроку, яка робить його різнобарвним, цікавим, захоплюючим та створює емоційне налаштування на пізнання нового. Також вона допомагає збільшити словниковий запас учнів, розвивати зв'язне мовлення та інші процеси.

Відповідно до функцій наочності засоби унаочнення також дуже різноманітні: предмети та явища навколишньої дійсності; дії вчителя й учнів, що демонструють, як треба виконувати ту чи іншу операцію та як і яким обладнанням користуватися; зображення реальних предметів – різноманітні іграшки, предметні малюнки, картини, образні моделі з паперу, картону й символічні зображення – карти, таблиці, схеми, креслення, картки з математичною символікою [2, с. 69].

Варто зазначити, що використовуючи будь-який вид наочності в інклюзивному класі, вчитель повинен дотримуватися загальноприйнятих вимог, враховуючи особливості перцептивної діяльності дітей з особливими освітніми потребами, а саме:

- застосовуючи наочні посібники під час фронтального показу, обов'язково звертати увагу на їх розміри, які дозволять учням побачити інформацію, яку ми хочемо передати, а також врахувати освітлення та ракурс у якому представляємо зображення;

- підбираючи наочні засоби до уроку, необхідно пам'ятати про недоліки перцепції дітей, адже їм важко зосередити увагу на багатьох предметах, швидко змінюючи види діяльності. Саме тому, у процесі роботи із наочностю діти з особливими освітніми потребами вимагають тривалішого споглядання об'єкта та на відповідній відстані від очей;

- у дітей з особливими освітніми потребами значно звужене поле перцепції, тому демонструючи об'єкт, вчитель повинен враховувати той факт, що вони можуть помічати лише певні складові, або зовсім їх не бачити на даному зображенні. Для уникнення вказаної помилки необхідно супроводжувати демонстрацію словесними методами, щоб дитина могла скласти цілісну систему уявлень про об'єкт, що спостерігає, а також зображення не повинно містити зайвих елементів, які відволікатимуть від зосередження на головному;

- проведення роботи з наочними засобами вимагає від учителя контролю за сприйняттям нового матеріалу, доповнення іншими методами роботи та корекції

діяльності щодо виконання завдань, пов'язаних із зображенням, адже діти з особливими освітніми потребами проявляють у своїй роботі несамостійність, невміння організуватися, демонструють надлишкові рухи через те, що їм важко самостійно обрати шлях для досягнення певної мети, який в результаті дасть ефективно засвоєння знань [1, с. 3].

Отже, використання засобів наочності в освітньому процесі початкової школи сприяє формуванню уявлень, що правильно відображають об'єктивну реальність, формує в учнів з особливими освітніми потребами образні уявлення, а також поняття, для розуміння зв'язків і залежностей, що є одним із найважливіших положень дидактики. Використання учителем засобів навчання так, щоб один доповнював інший, дозволяє досягнути учням з особливими освітніми потребами позитивних результатів навчання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ігнатенко М. Я. Сучасні освітні технології. *Початкова школа*. 2003. № 4. С. 2-6.
2. Павелко В. В. Формування знань і умінь молодших школярів у процесі навчання засобами наочності і моделювання : дис. канд. пед. наук : 13.00.09 «Теорія навчання». Рівне, 2009. 207 с.

ДИДАКТИЧНА ГРА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ УЯВЛЕНЬ ПРО МНОЖИНУ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Матеюк С. В.

*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука*

Аналіз психолого-педагогічних досліджень аспектів дидактичних і психофізіологічних основ математичного розвитку дітей дошкільного віку, які розглядалися багатьма вченими, підтверджує значущість проблеми формування уявлень про множину у дошкільному віці. Особливий науковий інтерес становить проблема застосування дидактичної гри у процесі формування уявлень про множину. Множина – основне (невизначене) поняття в математиці. Під множиною розуміється сукупність об'єктів різної природи, які розглядаються як єдине ціле. Множина визначається характеристичною властивістю, яка притаманна всім об'єктам, які належать даній множині, і не один предмет, якої не входить в неї, цією властивістю не володіє. Формування уявлень про множину опирається на узагальнення чуттєвого досвіду дитини в предметно-практичній діяльності.

Виявлено, що формуванню в дошкільників математичних уявлень про множину сприяє використання можливостей дидактичних ігор, які вчать їх розуміти складні математичні поняття, формують уявлення про математичні співвідношення, розвивають уміння орієнтуватися в напрямках простору, робити висновки. У процесі використання дидактичних ігор слід застосовувати різні